

Délután három elmúlt, mire végeztek az evéssel. Margit a két feles hatására, amelyeket ebéd közben fogyasztott, egészen jókedvű lett, arca kipirult, hangja megeléknült. Nem vagyok ám én olyan nagyon pesti, mint amilyennek látszom, mondja enyhe leereszkedéssel a hangjában. Feláll az asztaltól, játékosan, felszegett fejfel, büszke ábrázattal kijelenti, hogy ő kiskunhalasi. Ahogy anyukám mondaná, tenyeres-talpas parasztlány vagyok, meséli. Diadalmasan végignéz a társaságon. Jolika ásit, a másik a körme alól fogvájóval piszkál ki valamit, Nyúzó egykedvűen bámul maga elé, és cuffog. Idegzsába a nőt nézi.

Margit nagy lendülettel beszél. Elmeséli, hogy tizennyolc éves koráig itt élt a környéken, van ismerőse Kecelen, Vadkerten, még Harkakötőnyben is, érettségi után sem hagyta el az Alföldet, elkerült Békéscsabára, tanítóképzőbe, aztán rájött, hogy szociális területen nagyobb szükség lehet rá. Rengeteg ám az árva kis ember meg a szegény sorsú család ebben az országban, mondja. Elfordulnak az emberek a szegényektől, ilyen ez a világ, sajnos.

Csüggedten visszaül a helyére.

- Fiatalon úgy éreztem, az a hivatásom, hogy árva gyerekekkel foglalkozzak, ezért átjelentkeztem Szegedre szociális munkás szakra. És tessék, még mindig a kies Alföld - összegzi a fiatalkorát, enyhe fintorral. - Ha egyszer ide születnél, rohadt nehéz ám innen elkerülni. De se baj. Szép vagy, Alföld, legalább nekem szép.
- Erre igyunk - szól közbe Nyúzó. - Jolika, töltsön már, a mindenit magának, hát hányszor szóljak? Nem azé' fizetem magukat, hogy meresszék itt a seggüket! Amíg az én kenyereimet eszik, legyen pálinka az asztalon! - Jolika bólogat, jó' van má', ne hőzöng-jél, Joci! - motyogja a bajsza alatt, felkászálódik, hoz a spájból még egy üveggel. Tölt is mindenkinek. - Ami marad, az a harag! Egészségünkre! - Nyúzó nem várja meg a többieket, felkapja a poharat, és egy hajtásra lenyeli az italt. - Tyű ez igen! Vérére vált bennem!

- Aztán mi történt? - kérdezi Idegzsába Margittól.
- Mármint mi után?
- Átjelentkeztél Szegedre az árvák miatt. És aztán mi történt?
- Szeged cu ki város, nem túl nagy, nem túl kicsi. Sok egyetemista, pezsgés, ott a Tisza, a Dóm, a színház, minden. Szegedi Szabadtéri Játékok. Jó évek voltak. Sokat buliztunk. A főiskola után öt évet húztam le a szocszakmában. - Belekortyol a pálinkába. - Hármát Szegeden, egy átmeneti nevelőotthonban, kettőt Békéscsabán, a családsegítőben. Aztán elegem lett, és otthagytam az egészset. Azt hiszem, a nevelőotthon helyén most CBA van.
- A gyerekeket? - kérdezi Idegzsába.
- Milyen gyerekeket? - kérdezi Margit.
- Otthagytad a gyerekeket?
- Nem őket, hanem a szakmát. Rohadt nehéz ám úgy dolgozni, hogy tudod, semmit sem tehetsz, amivel igazából megváltoztatnád az életüket. Az egész egy taposómalom. Beleteszel mindent, szívet, lelket, és nem jön vissza semmi. Kilátástalanság. Ez nem olyan ám, mint a disznóvásár! Itt nem kell senkinek az élőhús. - Az öregasszonyok bágyadtan bólogtatnak, Nyúzó bebóbszikol. Margit folytatja. Ideghez beszél. - Rajongtam a munkáért. Azt hittem, segíték az elesetteken, és jó ember vagyok. De nem ment. Én is csak egy álszent lennék? Leszarom, ez van. A vidéki életből is elegem lett. Megszületsz, felnősz, gyereket nevelsz, megöregszel, meghalsz. Ennyi.
- Miért, mi kéne még?
- Mi? Hogyhogy mi? Te sohasem akartál ennél többet?
- Nem. Legyen hol lakni, legyen mit cinni, és legyen kihez szólni.
- Komolyan? Ennyi? - Margit lebiggyeszti a száját, egy pillanatra mélyen elgondolkodik azon, amit a férfi mondott. Aztán folytatja. - Az én anyám egész életében Kiskunhalason élt. Soha nem járt külföldön, de még más városokban se nagyon. A bátyám a kilencvenes évek közepén a gim után évekig nem kapott munkát, nagyjából nem csinált semmi mást, csak regisztrált munkanélküliként cigit meg benzint csempészett Szerbiából. 1999-ben úgy döntött, elmegy a fenébe. New Yorkba költözött, azóta haza se jött. Anyám akkor járt életében először Pesten, és akkor látta utoljára a fiát, amikor felkísértük őt a repülőterre. Vonattal Kiskunhalasról Budapest négy és fél óra. A Keletiből taxival a reptér még negyvenöt perc. Átszállásokkal ez kábé hat óra. Majdnem annyi, mint Budapestről repülővel Amerika. Ez volt anyámnak a nagy utazás. Látom magam előtt a bátyámat, ahogy kiszáll a kocsiból, és elköszön. Piros nadrág, fekete tornacipő, csikos póló. Mielőtt belép a reptérre, az ajtónál megáll, megfordul, visszaint. Ő volt a példaképem. A bátor kalandor. Azóta nem láttam, csak a laptopom monitorján. Illegálisan van kinn, ha utazgat, lebukik, és hazatoloncolják. Nem tanult meg rendesen angolul, nincs normális munkahelye, feketén dolgozik valami magyar tulajdonosú építkezési cégnél, hétfőtől szombatig. Vasárnap kimossa a szennyest, este tévét néz. Ez eddig épp olyan, mintha itthon lenne. A fizetése viszont elég a lakásbérletre, arra, hogy legyen mit ennie a családjának, legyen kocsi, meg mindenféle kutyü a lakásban. Ez a különbség az itteni és az ottani körülményei között. Van két autójuk, két tévéjük. Minden évben a Times Square-en szilvesztereznek, és nézik a tűzijátékot. Ennyi a különbség, de a többi ugyanaz. Nem mindegy, hogy Kiskunhalason vagy New Yorkban nem történik veled semmi? Két autó és egy rakás felesleges kutyü megoldja az életet? Nekem ez nem elég, ennél többet akartam. De ebben a picsányi országban csak azzal történik valami, aki elmegy külföldre, vagy aki a fővárosban él. Én nem akartam elmenni innen. Harmincévesen felköltöztem Pestre. Hát így lettem pesti.
- Pesti nő, pesti nő, nagy pofáját festi ő - szól közbe Jolika, nevet, rákacsint a testvére.

A másik Joli veszi a lapot, bólogat, huncut mosollyal folytatja a mondkát.

- Pisora, sárgára.
- Te vagy az a nő! - kiáltják a csattanót közösen az öregasszonyok, majd hahotázni kezdenek.
- Jól van már, Jolika, kicsit vegyenek vissza, kezdenek berúgni - mérgelődik Nyúzó Jóska. Már majdnem szundikált, amikor felriadt az öregasszonyok nevetésére. - A faszomnak ordítóznak itt! Nem otthon vannak! - Elnézést kérő ábrázattal Margitra néz, majd vissza az öregasszonyokra. - Tán menni kéne már haza, nem?
- Semmi baj, szerintem is vicces - legyint Margit. - Én is ismerem a mondkát. Csak én úgy, hogy icike-picike pesti nő, nagy pofáját festi ő, akire jut a százakettő, az a betörő! - Elhallgat. Erősen gondolkodik. Elfelejtette, hol hagyta abba az előbbi élménybeszámolót.
- És megkaptad, amit akartál? - kérdezi Idegzsába, aki mind- eddig figyelmesen hallgatott.
- Mármint mit? - kérdez vissza Margit.
- Azt a többet, amit szeretté' volna.

Margit elgondolkodik.

- Sok mindent igen - válaszolja bizonytalanul. - Budapest igazi Európa. Színes, izgalmas, megunhatalan. Színház, mozi, zsongás-bongás, bulik, tők jó éttermek. - Bevillan emlékeibe a kávéház, ahol dolgozik, az odavezető út, a pontosan kiszámolt percek, ismétlődő hétköznapiok, a pénztelenség. - Mi kellene még?
- Semmi. Ha neked így jó, nekem is elég.

Idegzsába vállat von, elfordul a nőtől, elvesztette érdeklődését a beszélgetés iránt.

Biztos több történt velem, mint veled itt a nagy Jacobsville-ben, gondolja sértődötten Margit. Utállak! Paraszt! Ki ez, hogy ítélkezzen fölöttem? Hülye vagy, Margit, miért érdekel ennek a senkinek a véleménye? Azt se tudja, ki vagy! Tegnap még azt se tudtad, ki ez! Mélységes haragot érez most a férfi iránt.

- A pálya széléről könnyű ám dumálni! Kurva könnyen ítélkezik, aki még nem látta közelről a szegénységet! - Idegzsábának célzozza a szavait, de nem néz rá. - Adsz egy ötszázast az út szélén kéregető hajléktalannak? De jó ember vagy! Kiúrod a fészbukra, hogy tegnap adakoztál a szegényeknek? Aztamindenit, de faszgyerek is vagy! Majd pont te mondd meg nekem, mitől vagyok jó ember! - Az utolsó mondatokat már szinte kiabálja, a feje is elvörösödik. A társaság meglepetten elhallgat, mozdulatlanul Margitra mered mindenki. Nem tudják, mi baja, az előbb még mosolygott. Kis ideig feszült csend van a konyhában. Margit nagyot sóhajt, igyekszik összeszedni magát, csendesebben folytatja. - Nehogy már mások mondják meg nekem, mit kéne csinálnom, és mitől leszek jó ember.

Lenyugszik, elcsendesül. A többiek nem szólnak semmit, nem mozdulnak, kis ideig kívánnak, hátha valamit még hozzá akar tenni a mondandójához a nő. Nem akar. Mindent elmondott, ami ezekben a percekben a szívet nyomta. Most szelíd hallgatásba merül.

- Mi lesz már, sosem iszunk? - kérdi óvatosan Jolika. - Igyunk gyorsan még egy kilépőt, mielőtt elmegyünk, adjunk egy enyhe pirt az arcnak! Nyúzó megkönnyebbülten helyesel, teletölti a pálinkáspoharakat. Idegzsába int, hogy ő nem kér.
- Így is van, komám, inkább kárba, mint pocskéba - mondja Nyúzó, és lehajtja barátja adagját is. - Majd iszunk mi, igaz, Jolikaím? - Bágyadtan rámosolyog az öregasszonyokra, és enyhén kásás hangon folytatja. - De szép magyar név is az, hogy Jolán, édes Istenem!
- Szép bizony! - helyesel Margit. - Pesten mindenkinek indián neve van. Harmat, Felhő, Csermely. Csermely? Ez milyen már?
- Tiszteességes ember magyar nevet ad a gyerekének - jelenti ki Nyúzó Jóska. A nyomatékoság kedvéért bólint egyet, hirtelen lendülettel felpattan a székeről, megtántorodik, nekidől a falnak, viszszeri egyensúlyát, a biztonság kedvéért megkapaszkodik az asztal sarkában, kihúzza magát, és rázendít a nótára. - Nem hajlok semmi szélnek, pusztító jégverésnek, úgy állok rendületlen, magyar-nak születtem! Hiába ütnek, rúgnak, kemény fából faragtak. Az ég íté felettem, magyáram születtem! Tiríri, tiriríri, tiríri, tiriríri!

Idegzsába nagyot sóhajt, Margit felhúzza a szemöldökét, Jézusmária, mondja, ezt azért ne. Az öregasszonyok elnéző mosollyal figyelik az imbolygó, nótázó férfit. Nyúzó még egy strófába belevág, bólogat, szemkontaktust keres a többiekkel, próbálná bátorítani őket is a nótázásra. Hiába, senki más nem énekel, így ő is elcsendesült a harmadik tiririri után. Amúgy sem tudja tovább a dalt. Visszaül a helyére.

- Magácska szereti a gyerekeket? - vált témát Jolika, és kedvesen Margitra mosolyog.
- Persze, igen. Mindenki szereti a gyerekeket, nem? - válaszol zavartan a nő.
- Magácskának van gyereke? - kérdez vissza a másik Jolika.
- Nincs - válaszolja Margit. - De akartam! - teszi hozzá magyarázatként.
- Ja, hát úgy könnyű őket imádni - nevet az öregasszony.
- Jaj, én is imádom a gyerekeket, olyan kis pucurka mind - veszi át a szót a másik Jolika elvékonyodott hangon. Kezét összefonja, ringatni kezd egy képzeletbeli gyereket, bele-belesimogat a levegőbe, mintha a kisbaba buksiját simízná. - Négy-öt éves ko-

rukig zabálnivaló mind, de aztán már csak a bajnak vannak. Ha megnőnek, semmi aranyos nincs bennük. Kezdenek hasonlítani a felnőttekre. Sokat esznek.

- Maguk már csak tudják! Az életükben nem láttak közelről gyereket! - röhög Nyúzó.
- Miket beszélsz, Jocikám - tromfol a másik Jolika. - Igaz, hogy saját gyerek nincs, de annak idején az egész utca hozzánk küldte a kölykét nyaranta, amikor nem volt az iskola, hogy vigyázzon rájuk. Ott lebzsel a sok kölök az udvarunkban. Te is köztük voltál ám, kis Nyúzóká! Mi vigyáztunk rád, amíg anyád meg apád etette a pártot!
- Na ne mondják már, Jolika! Mikor volt az már! Tán akkor, amikor még lovas kocsin hozták a szódát a házhoz! - nevet Nyúzó.
- Az öregasszonyok bólogatva felkacagnak.
- Az már igaz, hogy nem tegnap volt. Elszalad az élet, fiam, elég gyorsan. Felnőnek a gyerekek, azt' mindből jó nagy paraszt lesz - zárja le a témát Jolika.

Néhány röpke pillanattig elcsendesül a társaság. Idegzsába mozdulatlan szótlanúságban a padlót nézi. Indulna már haza. Nyúzó megint bepunnyad, ha még egy percig nem történik semmi, elszundít. Margit felsóhajt, beletúr a hajába, lopva Ideget figyel. Az öregasszonyok csendesen a régi időkön merengenek, de az is lehet, hogy nem gondolnak semmire.

- Minden gyerek egyformán aranyos. Egyformán szép is - szólal meg Nyúzó bambán, majd lassú, kaján vigyor jelenik meg az arcán. - A szomszéd Jani gyereke is milyen egyformán szép, nem?
- A két Joli érti, mire céloz a férfi, cinkosan összevigyorognak vele, és bólogtatnak.
- Úgy ám! A legszebb! - röhög Jolika.
- Ki az a Jani? - kérdezi Margit. - És mi baj a gyerekével?
- Nincs azzal semmi baj, csak kicsit nagy a feje - mondja Jolika. - Hidroglóbusznak hívják a háta mögött.

Újabb részeg, harsány nevetés, az öregasszonyok dülöngélnek a kacagástól, Nyúzónak még a könnye is kicsordul, csak röhögnek és röhögnek, nevetésük néhány másodpercig minden más zajt elnyom a világból. Aztán lenyugszanak. Újabb kis csend.

- Te miért vagy ilyen búvalbélelt, Sanyika? - kérdezi ekkor Joli, és megböki Idegzsabát.
- Nem vagyok búvalbélelt, csak nem tudom, mi röhögnivaló van egy beteg gyereken.
- Mi? Hát mi? Hát az, hogy nagy a feje - vigyorog Joli.
- Ideje hazamenni. Mindjárt ránk esteledik, szertintem be is vannak rúgva, mindenki összevissza beszél már, rossz hallgatni - mondja Ideg, és szedelőzködni kezd. A többiek is tollászkodnak, az öregasszonyok leszedik az asztalt, Nyúzó eloltja a tüzet a kályhában.

Igaz, gondolja Margit. Ideje hazamennem. Bizonytalan mozdulatokkal a kabátjáért nyúl. Ideg megelőzi, leveszi a ruhadarabot a fogasról, és a nő kezébe adja.

- Köszönöm, innen már egyedül is boldogulok - mondja Margit enyhe sértődöttséggel a hangjában. Előkotorja a slusszkulcsot a táskájából. - Kiveszem a holmimat az autóból, és irány Halas. Ránéz az órájára. Kábé tizenöt perc, és jön a buszom.

Odakint a hónap már nyoma sincs, elolvadt minden, helyébe megérkezett a szomorú novemberi eső. Fél hat van, teljesen beesteledett. Margit egy pillanat alatt kijózanodik a friss levegőn. Fázósan felnéz a sötét égre, és fejére húzza kapucniját. Kinyitja az Opel csomagtartóját, egy kézibőrdönt vesz ki. Ideg a kapuból figyel.

- Köszönök mindent, Sanyi - mondja csendesen a nő. A férfi mosolyog és biccent. - Nem kell már rám vigyázni, tudom, mit csinálok - folytatja Margit. Ő is mosolyog. - Nyugodtan itt hagyhatsz. Az iPhone-töltőt pénteken visszahozom, jó?
- Elkísérjelek a megállóig?
- Itt van egy köpésre, odatalálok. Legalább kijózanodom.
- Rendben. Akkor szia. Figyelek a kocsira, amíg el nem viszitek. Itt jó helye van. A töltő meg ajándék, nem kell visszaadni.

A férfi sietős léptekkel elindul a közeli erdő irányába, eltűnik a sötétben, vissza se néz.

Margit lassú lépésekkel a buszmegálló felé tart. Csalódott. Úgy tervezte, hogy majd pénteken megint találkozik a férfival, addigra össze is szedi magát. Elképzelte, frissen mosott hajjal, illatosan, szép ruhában belibben pénteken a Pacalozóba, könnyedén odalép Sanyihoz, mélyen a szemébe néz, „szia, visszahoztam a töltődet”, mondja. A férfi elbűvölve rámosolyog, „köszí”, válaszolja, „de szép vagy, Margit!”

Sajnos csak eddig tudta elképzelni a történetet. Azon a ponton túl, hogy elbűvöli Sanyit, semmi elképzelése nem volt kettejükről. De mindegy is, ez az álom szertefoszlott. A férfi az ímént elvágta a lehetőséget annak, hogy pénteken esetleg megint összefussanak, és ő sajnos nem kérte el a telefonszámát. Most már tényleg mindegy. Amúgy, ha akarnék, úgys odatalálnék a házához, gondolja a nő. De nem akarok.

Pár perc múlva odaér a megállóhoz. Fázik. Összébb húzza magán a kabátot. Ha minden jól megy, hét körül már otthon is lesznek, gondolja. Otthon. Hangosan is kimondja a következő szavakat. Édes otthon. Szeretetotthon, gyereketthon, nyugdíjas otthon. Felnevet. Hol vagyok otthon? A távolban felséjlik egy fény-szóró. Talán a halasi busz.

Nem, ez nem busz, csak egy autó suhan el mellette. Margit visszafordul a kocsmá felé, vet egy utolsó pillantást a Pacalozóra.

Az öregasszonyok egymásba karolva kacsáznak bele a ködös estébe, Nyúzó a házban épp lekapcsolja a fénycet. Minden első-tedik, csak a villódzó karácsonyi égősor világítja meg a mozdulatlan Opelt a parkolóban, és az épület bejáratánál a feliratot. Welcome to Jakabszállás.

Margit visszafordul, az országotat figyel. A busz még schol. Órájára néz. Már négy perce késik. Az még belefér, gondolja, de hirtelen rossz érzés fut át egész testén. Mi van? Na, ne! Ez a másik irány? Amire a kérdés megfogalmazódik agyában, már a választ is tudja, döbbenet megfordul, a túlódon busz közeleg, az ablakában felirat: Budapest-Kecskemét-Kiskunhalas. Elhúz Margit előtt a jármű, a hátsó ablakából egy ötévesforma kislány kedves mosollyal integet.